

CZY TRZEBA BRONIĆ SPOŁECZEŃSTWA?

KONFERENCJA NAUKOWA W 100. ROCZNICĘ URODZIN

MICHELA FOUCAULTA

Łódź 15–16.10.2026

Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny Uniwersytetu Łódzkiego

Program konferencji

15 października | czwartek

9.50–10.00 Powitanie

sala: D206

SESJA PLENARNA

10.00–12.00 SESJA I: Foucault – zbliżenia i oddalenia

sala: D206 | Prowadzenie: Agnieszka Kampka

- 1 Barbara Markowska-Marczak (Uniwersytet Civitas), *Biowartość, biokapitał i bioobywatelstwo: mapa rozwoju postfoucaultowskiej biopolityki*
- 2 Marek Czyżewski (Uniwersytet Łódzki, em. prof.), *O dzisiejszych odmianach „niegodziwości” i „niewidoczności”. Między Foucaultem i Rosanvallonem*
- 3 Tomasz Michał Korczyński (Uniwersytet Zielonogórski), *Spółeczeństwo bez oporu? Podmiot w epoce progresywności: między emancypacją a auto-opresją*
- 4 Wojciech Śmieja (Uniwersytet Śląski), *Powrót do Foucaulta? Didier Eribon wobec myśli Michela Foucaulta*

12.00–12.30 przerwa kawowa

SESJE RÓWNOLEGŁE

12.30–14.30 SESJA II: Foucault a dyscypliny szczegółowe, cz. 1

sala: D206 | Prowadzenie: Marcin Deutschmann

- 1 Agnieszka Kampka (SGGW w Warszawie), *Foucault i badania retoryczne nad komunikacją polityczną*
- 2 Helena Ostrowicka (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy), *Foucault jako pedagog*
- 3 Jan Winczorek (Uniwersytet Warszawski), *Głowa króla – obciążona i odrastająca*

- 4 Marcin Brożek (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), *Od antagonizmu do agonizmu. Foucault, Mouffe i literackie formy konfliktu politycznego*

12.30-14.30 SESJA III: Biopolityka, cz. 1 – Panowanie nad płcią i rasą

sala: D305 | Prowadzenie: Iwona Młodziak

- 1 Weronika Żybura (Uniwersytet Civitas), *Matka Polka demograficzna. Biowładza i strategie dyscyplinowania kobiet w dyskursie mediów społecznościowych o bezdziejności z wyboru*
- 2 Aleksandra Nowakowska-Kutra (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy), Agnieszka Jeran (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), *W obronie „dobrego” porodu – kilka uwag o polskim dyskursie wokół porodu w świetle teorii Michela Foucaulta*
- 3 Kinga Elert (Uniwersytet Warszawski), *Podwójna luka biopolityki. Problem rasy, płci i reprodukcji w filozofii Michela Foucaulta*

14.30-15.30 przerwa obiadowa

SESJE RÓWNOLEGŁE

15.30–17.30 SESJA IV: Foucault a dyscypliny szczegółowe, cz. 2

sala: D206 | Prowadzenie: Katarzyna Waniek

- 1 Jarosław Kozak (Katolicki Uniwersytet Lubelski), Agnieszka Dunikowska (Absolwentka Uniwersytetu Jagiellońskiego i Royal College of Art w Londynie), *Czy trzeba jeszcze bronić społeczeństwa? AI, władza – wiedza i granice antropocentrycznej teorii społecznej*
- 2 Karol Franczak (Uniwersytet Łódzki), *Czy bronić społeczeństwa przed jego najbardziej gorliwymi członkami? Analiza dyskursów lęku i odporności wokół wojny w Ukrainie w polskim i niemieckim dyskursie publicznym*
- 3 Celina Czech-Włodarczyk (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy), *Między pluralizmem a uniwersalizmem: edukacja obywatelska w Kanadzie jako przestrzeń negocjowania wiedzy, tożsamości i demokracji*
- 4 Roman Androszczuk (Szkoła Doktorska Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej), *Postawy nauczycieli akademickich wobec polityki szkolnictwa wyższego w Polsce i w Ukrainie. Projekt badawczy w perspektywie foucaultowskiej*

15.30–17.30 SESJA V: Biopolityka, cz. 2 – Podmiot i seks

sala: D305 | Prowadzenie: Krzysztof Świrek

- 1 Natan Chromik (Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet SWPS), *Od podmiotu posłusznego do podmiotu mówiącego: queerowe strategie emancypacji osób z doświadczeniem Świadców Jehowy jako przekroczenie foucaultowskiej analityki władzy w procesie odzyskiwania tożsamości*
- 2 Elżbieta Filipow (Uniwersytet w Białymstoku), *„Szał maciczny” jako dewiacja destabilizująca porządek społeczno-moralny – analiza dyskursów o nimfomanii w epoce wiktoriańskiej w duchu Foucaulta*
- 3 Justyna Marzec (Absolwentka Uniwersytetu Jagiellońskiego), *Ukryte mechanizmy wykluczenia w micie zachodniej racjonalności – niespokojny rozum w czasach totalnej racjonalności*

16 października | piątek

SESJA PLENARNA

9.30–11.00 STYKI: Badania komunikacji społecznej - socjologia na stykach dyscyplin; interdyscyplinarne seminarium badawcze:

Łukasz Kumięga (Uniwersytet Gdański) i Magdalena Nowicka-Franczak (Uniwersytet Łódzki), *Jak prawak z lewakiem? Wywiad Krzysztofa Stanowskiego z Adrianem Zandbergiem w świetle postfoucaultowskiej i postlingwistycznej analizy dyskursu*

sala: D206 | Prowadzenie: Jerzy Stachowiak

11.00–11.30 przerwa kawowa

SESJE RÓWNOLEGŁE

11.30–13.30 SESJA VI: Podmiot i techniki siebie

sala: D206 | Prowadzenie: Barbara Markowska-Marczak

- 1 Agnieszka Golczyńska-Grondas (Uniwersytet Łódzki), *Współczucie, współczucie wobec samego siebie i self-care a foucaultiańskie techniki siebie*
- 2 Martyna Krogulec-Łęska (Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi), *Produkowanie właściwego ciała. Weightism, rynek pracy i techniki siebie*
- 3 Katarzyna Waniek (Uniwersytet Łódzki), *W trosce o siebie opuszcza nas Człowiek*
- 4 Jędrzej Cięciel (Uniwersytet Warszawski), *Jaki jest podmiot Michela Foucault? Co wspólnego ma z tym Deleuze?*

11.30–13.30 SESJA VII: Krytyczne odzyskiwanie pojęć Foucaulta

sala: D305 | Prowadzenie: Helena Ostrowicka

- 1 Krzysztof Świrek (Uniwersytet Warszawski), *Dyspozytyw klasowy? Wykorzystanie pojęcia dyspozytywu do analizy formacji klasowych*
- 2 Gönül Güneş (Uniwersytet Opolski), *Biopolitics and the Kurdish Question: Governing Kurdish Populations through Security and Normalization*
- 3 Mariola Kuszyk-Bytniewska (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie), *Jak się urządzić by nie być rządzonym. Uwagi o «Qu'est-ce que la critique? Critique et Aufklärung»*
- 4 Magdalena Archacka (Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi),
Marianna Archacka (Uniwersytet Merito we Wrocławiu)
Pas oublier Foucault – nie-zapominać Foucaulta

13.30–14.30 przerwa obiadowa

SESJA PLENARNA

14.30–16.30 SESJA VIII: Sztuczna inteligencja i ryzyka epistemiczne

sala: D206 | Prowadzenie: Karol Franczak

- 1 Tomasz Krakowiak (Akademia Nauk Stosowanych Stefana Batorego), *Troska o siebie wobec rządomyślności algorytmicznej*
- 2 Marcin Bogusławski (Uniwersytet Łódzki), *Foucaultowska koncepcja woli wiedzy wobec ryzyk epistemicznych*
- 3 Marcin Deutschmann (Uniwersytet Opolski), *Horyzont demokracji. Rządomyślność w unijnych programach grantowych w perspektywie krytycznej analizy dyskursu*
- 4 Marek Troszyński (Uniwersytet Civitas, NASK – PIB), *Kto ma prawo do prawdy o AI? Konstruowanie pozycji eksperta a dyskwalifikacja wiedzy potocznej*

16.30–16.50 Zakończenie konferencji

sala: D206